

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 19

Lýsingarprísir fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 8. mai 1954.

Bladið verður bflagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjordingsárið

27. Arg

FØROYSKUR GERÐAR- RÆTTUR SKIPAÐUR

Tók landsstýrisflokkunum 5 tímar at troðka stórmál, ið rakar alt vinnufólkið í Føroyum, ígjøgnum

Týskvöldið kom rættuliga ferð í landsstýrisflokkarnar. Kl. 6 s. p. setti lögmaður fram uppskot um at skipa ein føroyskan gerðarætt, ið skal døma í øllum lönartrætum millum fiskimenn og reiðarar og arbeidarar og arbeidsgevarar. Tað tók landsstýrisflokkunum bert 5 tímar at troðka hetta stórmál ígjøgnum. Slíkur atburður finnur ikki sín líka í nøkrum fólkaræðistýrdum landi í vesturheimi. Mótuali minnuluflokkana vóru øll nyttuleys.

kl. 6 s. p. týsdagin legði lögmaður uppskot á tingborð um skipan av einum fóstum valdgerðarætti. J. P. David sen var fyrsti maður, ið hevði orðið. Hann segði seg altíð hava verið ímóti tvungnari valdgerð, men tey mongu verkföllini, ið hövdu verið so drepani fyri landið, hövdu fingið hann at snara hugsan hansara tann vegin, at nakað átti at verða gjørt fyri at tryggja arbeidsfriðin.

Næsti røðari var J. P. Henriksen. Hann spurdi lögmannin, um ætlanin var at samtykka hetta uppskot í hesi tingsetuni. Um so var, vildi hann mót-mæla hesum uppá tað harðasta. Hetta var ikki mál, ið kundi troðkast ígjøgnum. Menn máttu hava góða tíð til umhugsunar, og eisini máttu øll vinnu-

AV TVØROYRI

Í lötuni er púrt einki arbeiði her. Útróðurin er heldur eingin vegna tey ringu streymlikindini. Skipini eru nú flest øll farin, uttan A. T. skipini. Albert hevur fingið nýggjan Hundersted motor. Gekk 10 ml royndartúrin. Annað av teimum nýggju uppmálingar-skipunum, ið komin eru higar, kom á Tvøroyri hósdagin. Uppmálingarnar skulu byrja sunnanfrá.

Arbeidsmannafelagið Fylking verður ventuliga at halda fund í kvöld. Menn eru ógvuliga misnøgdir við hin nýggja 3 pst. skattin og halda, at eisini arbeidarar á landi hava rætt til eina hóskað minstuløn.

3 umsóknir

3 eru umsóknirnar til leysa prestambætið í Norðoya eystara prestagjalði. So skjótt sum líkindi eru til tess verður prósturin at fara til Hvannasundar til innstillingarfund. Væntuliga verður embættið sett um ein mánaða.

Arbeiði

Kommunan spilar seg alsamt út. Arbeitt verður uppá vegstrekið Fornagarðar-Vág. Gravkúgvin úr Gøtu er hövduð maður fyri arbeiðinum. Nú trolararnir hava verið heima, hevur verið væl av fiskarbeiði. Tunnuvirknið er nú av álvara komið í gongd. Eisini har er arbeiði fyri nakrar hendur.

59 ár síðan seinast

Seinasti sunnudagur var rættur merkisdagur í Saxun. Henda dagin hildu báðir Norðurstreymoyarprestarnir Petur Petersen og Højlund Konfirmatión í bygdini. Har hevur eingin konfirmatión verið hildin í 59 ár.

Útvarpið

Sunnudagin 9 mai: Vikuvirlit frá pressens radioavis — føroysk tíðindi — Ungur føroyskur skaldskapur, J. P. Heinesen. — Skaldið Hallgrímur Pétursson, A. Enniberg (upplestur).

Úr skúlanum

Skrivliga prógvátan hjá Réal- og IV ml. byrjaði dag. 1 realklassum eru 12 næmingar, og 21 í 4. millum. Börnini hövdu fimleikaframsýning í seinastu viku.

P. M. Dam

fólkatingsmaður kom higar við Tjald-rinum seinast. Hann fór niður aftur við Tjaldrinum í gjár fyri at mæta í Fólkatinginum, har hann hevur biðið um orðið, tá ið A. T.-málið kemur fyri.

Málið um tilskot til fiskimenn samtykt á lögtingi

Allir flokkar tóku undir við at veita tilskot til teir fiskimenn, sum ikki sjálvir fiska uppá kr. 800 um mánaðin. Við 1. viðgerð fór fram orðaskifti, har J. Fr. Øregaard var fyrsti røðari:

Tað man leingi hava staðið tingmonnum greitt, at hetta mál fyrr ella seinri mátt koma til tingið. Hann, ið hevur fylgt við í samráðingunum millum fólögin, hevur sæð, at har valla bleiv nøkur semja, tað er spell, at partarnir ikki fyrr heittu á tingið, tí so kundi nógv verið vunnið, sum nú er farið fyri skeytið.

Tað fiskimenn nú ynskja av tinginum er, at teimum verður tryggjað ein minstuløn uppá kr. 800. Um hetta er rættastí vegurin at ganga ivist eg í.

Lembingin

Av tí at veðrið var frálíkt fyri 10 døgum síðani, kom tað monnum dátt við, at lembingin skuldi eydnast so illa. Hóast menn døgliga hava verið burtur í haga, doyrt frá hond. Hetta má sigast at vera syrgiligt. Soleiðis frættist, at Viðoyingar og Svínoyingar hava mist hópín av smálombum. Eisini norðan úr Sundi frættist frá stórum missum. Bert teir menn, ið hava seyðin við húsa, eru toluliga væl fyri.

FUNDUR UM LÆKNAMALIÐ HILDIN Í KLAKKSVÍK

Hósdagin varð fundur hildin í Klakksvík um læknamálið. Til steðar vóru Elkjær Larsen, departementsjefur, Elkær Hansen, skrivstovustjóri í statsministerium og Lemberg, ið er ökonomiskur rágevari og fyri adressufólkið: Einar Waag, Ficher Heinesen, Óla J. Jacobsen, Hans Biskupstøð og Pól J. Olsen. Klakksvíkingar góvu Dönun eina gjølla frágreiðing um læknamálið. Elkjær Larsen segði sína hugsan um málið og helt fram, at í fyrsta lagi mátti sjúkráhústjórnarspurningurin loysast. Hetta var annars bert ein »orienterandi« fundur.

Klakksvíkar-tíðindi

Klakksvík, hósdagin.

Útróður.

Veðrið hevur verið vánaligt seinastu tíðina, og hevur útróðurin tessvegna verið nógv tarnaður. Bert einstakar lötur hava bátarnir roynt, men lítið er komið uppá land. »Eystnes« var einasti bátur, ið var útrógvin í gjár, teir veiddu 1600 p.

Skipini.

Fyrsta skipið, ið fór, var »Polarstjórnan«; síðani eru hesi farin: Skálanes, Atlantsfarið og Lillian; tey skuldu til Grönlands. Sigurfarið, Esther, Streymoy, Gudrun og Havfrúgvín eru farin til Íslands. Fugloy, Carrlton, Fimm Systrar og »Nakkur« eru klár at fara. Bíða verður eftir veðri. »Sjúrðarberg« ið hevði 297 tons seinasta túr fór avstað aftur seinasta sunnudag, og »J. Patursson« ið hevði 162 tons sigldi av Klakksvík mikudagin. Dragaberg og Polarfarið komu eystanefir í dag; veiðan ávíka-vist 200 og 95 tons. Viðoy er væntandi við 95 tons. Teir stóru útróðrabátarnir »Eysturhóvdi« »Fuglberg« o. a. fara til Íslands um 2 vikur. Lundin var á Klakksvík í dag. Í dag lá bert ein enskur trolari við bryggjuna, fiskiskapurin er smálugur í lötuni. »Polo« kom úr Halmstad við timbri í gjár.

Sveinaroyndin

Fyri fyrstu ferð hava sveinaroyndir verið tiknar her í bygdini. 24 luttóku og fingi teir allir prógv. 4 fingi heiðursmerki, og vóru teir: William Hansen, Guttorm Johannesen, Sverri Hammer og Karl Jákup Jacobsen. Luttakararnir fingi prógvini seinasta leygar-kvöld í tekn. skúlanum. Har varð hildin veitsla sama kvöld. Sunnudagin vóru lutirnir sýndir fyri fólki.

Ítróttin:

Klarnir eru av álvara farnir undir fítbóltsvenjingina. HB kemur æt. norður tann 16 mei við 3 liðum. Tá skulu spælast land-kappingardystir. Kí hevði annars aðalfund fyri stuttum ídni form. felagsins John Reid Bjartalíð, sum hevur verið form. í mong ár varð afturvaldur. Í nevndina komu annars, Óli Dahl, Sigurd Heinesen Julius Biskupstøð og Jonhard Larsen. Kapproðrabátarnir eru byrjaðir at venja.

Úr Fuglafirði

Úr Fuglafirði eru øll skipini farin uttan Kyrjasteinur, ið skal til Grönlands og Krossteinur, ið ikki fer út fyrr enn til síðina. Eingin útróður seinastu dagarnar vegna vana veður.

Ernst Krenn

Í kvöld kl. 8.30 verður sorgarmessa hildin fyri dr. Ernst Krenn, hesum kenda eysturríska Føroyavininum, ið doyði av vanlukku skírisdag. Ernst Krenn vitjaði Føroyar bæði undan og aftaná heimsbardagan og hevur skrivað nógv um Føroyar.